

U S N E S E N Í

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické a soudců JUDr. Kateřiny Mrázové, Ph.D., a Mgr. Petra Pospíšila v právní věci žalobců **a) J. P., a b) M. P.**, oba právně zast. JUDr. Pavlem Holubem, advokátem se sídlem v Brně, Kopečná 14, proti žalovanému **Katastrálnímu úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov**, se sídlem v Brně, Úzká 16, za účasti osob zúčastněných na řízení **1) E. N., a 2) A. N.**, oba právně zast. Mgr. Radovanem Indrou, advokátem se sídlem v Brně, Čechyňská 16, v řízení o žalobě ze dne 21.12.2011 na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím v provedení opravy údajů v katastru nemovitostí dle oznámení žalovaného ze dne 2.11.2011, č.j. OR-950/2011-703,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu řízení.
- III. Žalobci a) bude **v r á c e n** z účtu Krajského soudu v Brně zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč k rukám jeho advokáta JUDr. Pavla Holuba do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.
- IV. Žalobkyni b) bude **v r á c e n** z účtu Krajského soudu v Brně zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč k rukám jejího advokáta JUDr. Pavla Holuba do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í

I. Žaloba

[1] Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 21.12.2011 se žalobci domáhali ochrany před nezákonným zásahem, který spočíval v provedení opravy údajů v katastru nemovitostí - záznamu vlastnického práva dalších osob do katastru nemovitostí řízením Z-35479/2011-703, a to k nemovitostem žalobců, o němž se žalobci dozvěděli od žalovaného z

jeho Oznámení o opravě chyby v údajích v katastru nemovitostí ze dne 2.11.2011, které jim bylo doručeno dne 11.11.2011.

[2] Provedení předmětného záznamu do katastru nemovitostí žalobci též zjistili z výpisu z LV č. 753 pro k.ú. Nová Ves u Oslavan a obec Nová Ves, okres Brno-venkov, pořízeného dne 9.11.2011.

[3] Oba žalobci mají ve společném jmění manželů (dále též „SJM“) id. ½ nemovitostí, tj. pozemku p.č. 328/3 – zastavěná plocha a nádvoří o výměře 253 m² a dále pozemku p.č. 329/3 – zahrada o výměře 159 m², vše zapsané na LV č. 753 pro k.ú. Nová Ves u Oslavan a obec Nová Ves, okres Brno-venkov. Žalobkyně b) má ve svém výlučném vlastnictví dále id. ½ výše uvedených nemovitostí (viz LV č. 753 pro předmětné k.ú.).

[4] Ke shora uvedeným nemovitostem žalovaný provedl dne 25.10.2011 zápis vlastnického práva dle kupní smlouvy ze dne 4.4.1957, a to záznamem v řízení Z-35479/2011-703, na jehož základě došlo k zápisu duplicitního vlastnictví k předmětným nemovitostem, tedy vedle žalobců i ve prospěch H. S. a O. S., rovněž ve výši id. ½ nemovitostí. Kupní smlouvu ze dne 4.4.1957, kterou předložil k podnětu pro zápis záznamem dne 5.8.2011 advokát Mgr. Radovan Indra v plné moci za A. N. a E. N., považovali žalobci za listinu nezpůsobilou k provedení zápisu vlastnického práva, konkrétně duplicitního vlastnictví záznamem.

[5] Z předložené kupní smlouvy ze dne 4.4.1957 (listiny rozhodné pro zápis duplicitního vlastnictví) dle žalobců vyplývá, že smlouva nebyla podepsána tehdejšími skutečnými vlastníky nemovitostí, tj. A. A. a J. A. (citováni v záhlaví smlouvy jako vlastníci uvedených nemovitostí), nýbrž smlouvu za prodávající uzavřela osoba podepsaná na str. 2 jako „K. J. zed“, která k tomu nebyla oprávněna. Z obsahu kupní smlouvy ani z jiných listin nevyplyvá, že by se prodávající nechali při uzavření kupní smlouvy zastupovat nebo k tomu udělili osobě, jež kupní smlouvu za prodávající podepsala, jakékoli zmocnění nebo plnou moc.

[6] Podle názoru žalobců byl žalovaný povinen při podání návrhu na zápis duplicitního vlastnictví primárně zkoumat, zda předložená listina byla podepsána osobou oprávněnou, tj. vlastníkem nemovitosti v době uzavření smlouvy. Žalovaný provedl zápis duplicitního vlastnictví i přesto, že předložená listina – kupní smlouva ze dne 4.4.1957 (podklad pro zápis) nebyla evidentně podepsána vlastníkem nemovitostí ve smlouvě označeným, tj. manžely A. a J. A., ale osobou jinou, a to bez jakéhokoliv označení oprávněnosti tohoto postupu nebo doložení zastoupení. Přitom ani z obsahu smlouvy nevyplynulo, že by prodávající měli být zastoupeni jinou osobou pro uzavření smlouvy. Žalovaný měl postupovat v souladu s právní úpravou platnou v době podání návrhu na zápis a provádění záznamu vlastnického práva do katastru nemovitostí, nikoliv v souladu s právními předpisy vztahujícími se k době uzavření předkládané kupní smlouvy. Provedl-li katastrální úřad zápis dne 25.10.2011, kdy současná právní úprava tento postup nedovoluje (zápis nelze provést dle § 7 zákona č. 265/1992 Sb., o zápisech vlastnických a jiných věcných práv k nemovitostem, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon č. 265/1992 Sb.“), a to dle kupní smlouvy z roku 1957, jednalo se o postup protiprávní.

[7] Proti zápisu vlastnického práva záznamem podali žalobci správní žalobu dle § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen

„s.ř.s.“). Učinili tak v souladu s judikaturou správních soudů (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16.11.2010, č.j. 7 Aps 3/2008-98), protože jinými právními prostředky se nelze proti provedení záznamu bránit. Žalobci požadovali vydání rozsudku, kterým bude žalovanému přikázáno, aby odstranil duplicitní zápis vlastnického práva v části A shora citovaného LV č. 753, provedený dne 25.10.2011 záznamem Z-35479/2011-703 na základě kupní smlouvy ze dne 4.4.1957 pro O. S. a H. S.

II. Vyjádření žalovaného

[8] Žalovaný se k věci vyjádřil podáním ze dne 7.11.2012 tak, že při provedení zápisu záznamového řízení č.j. Z-35479/2011-703 postupoval v souladu s platnými právními předpisy. V podrobnostech žalovaný odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 31.7.2012, č.j. OR-950/2011-703, kterým byl zamítnut nesouhlas žalobců s provedením opravy chybného údaje v katastru nemovitostí v řízení Z-35479/2011-703.

III. Průběh řízení

[9] Dne 6.8.2012 sdělila Krajskému soudu v Brně E. N., že bude v soudním řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 s.ř.s. Stejně oznámení učinil u Krajského soudu v Brně dne 4.9.2012 A. N. Obě osoby zúčastněné na řízení jsou po provedeném záznamu Z-35479/2011-703 do katastru nemovitostí z 25.10.2011 zapsány společně s žalobci jako vlastníci shora citovaných sporných nemovitostí. Obě osoby zúčastněné na řízení dále uvedly, že proti Oznámení o opravě chyby v údajích katastru nemovitostí z 2.11.2011, kterým bylo rozhodnuto o zápisu duplicitního vlastnického práva, byl přípustný opravný prostředek, tzv. sdělení nesouhlasu s opravou, kterého žalobci využili a žalovanému sdělili nesouhlas s provedenou opravou. Tímto úkonem došlo k zahájení správního řízení, o kterém nebylo dosud pravomocně rozhodnuto. Do pravomocného skončení správního řízení o opravě údajů v souboru popisných informací v katastru nemovitostí nemůže být soudem v tomto řízení rozhodováno a posuzována správnost rozhodnutí správního orgánu.

[10] Žalobci soudu předložili Oznámení o opravě chyby v údajích katastru nemovitostí vydané Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov, dne 2.11.2011 (dále též „Oznámení“), kterým byla žalobcům sdělena oprava chybných údajů v katastrálním operátu pro k. ú. Nová Ves u Oslavan, a to dle návrhu A. N. ze dne 5.8.2011, jenž požadoval zápis vlastnických práv podle předložených listin (kupních smluv, rozhodnutí o vyvlastnění), které již v minulosti způsobily změnu vlastnictví, avšak stav zápisů v katastru nemovitostí tomu neodpovídal. Oznámením bylo sděleno, že katastrální úřad založil nový list vlastnictví č. 753 a provedl zápis duplicitního vlastnictví na jedné straně pro žalobkyni b) ku id. ½ a pro oba žalobce a) a b) ku id. ½, a na druhé straně pro O. S. ku id. ½ a H. S. ku id. ½, přičemž doplnil poznámku „změna číslování parcel“ dle ZPMZ č. 394, původně část PK 624, a upřesnil, že nabývací listinou pro vlastnictví O. S. a H. S. je kupní smlouva ze dne 4.4.1957, pro žalobkyni b) rozhodnutí o dědictví D-316/1965 Státního notářství Brno-venkov ze dne 26.4.1965 a pro žalobce a) a b) současně Smlouva o převodu nemovitostí RI 37/1981 – odstupní smlouva ze dne 31.10.1980. Z odůvodnění Oznámení vyplynulo, že prověřením

zápisů v pozemkové knize bylo zjištěno, že na LV č. 458, vlastník A. N., je vedena pouze budova č. p. 223 na p.č. 328. U parcely p.č. 328 a dále u p.č. 329 (zahradka) však není určeno vlastnictví a tyto nejsou zapsány na LV. Identifikací – porovnáním zákresu bylo zjištěno, že uvedené parcely jsou tvořeny částmi parcel ve zjednodušené evidenci, s původem pozemkového katastru, a to p.č. 612, 623, 624. V současné době byly dodatečně předloženy platné listiny k provedení zápisu do katastru nemovitostí, a to Kupní smlouva ze dne 4.4.1957 a ze dne 16.3.1957, Výměr ONV v Rosicích ze dne 28.7.1954 o vyvlastnění části pozemku a Výměr KNV v Brně ze dne 1.12.1954 o nevyhovění odvolání. Parcela PK p.č. 624 byla v době uzavření kupní smlouvy dne 4.4.1957 ve vlastnictví manželů A. a J. A. a nabyvateli byli manželé O. a H. S., každý ku id. $\frac{1}{2}$. Dosud byla parcela PK p.č. 624 vedena ve vlastnictví žalobkyně b) ku id. $\frac{1}{2}$ a žalobců a) a b) ku id. $\frac{1}{2}$ na LV č. 7. Na základě předložení různých listin ke stejným nemovitostem, které svědčily o vlastnickém právu ve prospěch různých vlastníků, dospěl katastrální úřad k duplicitnímu zápisu vlastnictví téže nemovitosti. Nešlo o chybu v katastru nemovitostí, neboť zákon označuje za chybu v katastru takový stav, kdy chybné údaje vznikly zřejmým omylem při vedení a správě katastru nemovitostí (§ 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dále též „katastrální zákon“). Je-li obsah katastru v souladu s právními listinami, avšak v rozporu se skutečným stavem právním, nemůže podle platného právního řádu odstranit takový stav katastrální úřad. Z povahy vlastnického práva dále vyplývá, že výlučnými vlastníky téže věci nemohou být zároveň různé osoby. Duplicitní zápis vlastnictví, nově zapsaný v katastru řízením Z-35479/2011-703, lze v katastru zrušit buď na základě dohody o uznání vlastnického práva mezi oprávněnými subjekty nebo rozhodnutím soudu o určení vlastnického práva. Není-li žádný z duplicitně zapsaných vlastníků ochoten uznat vlastnické právo druhého, nezbyvá než podat žalobu na určení vlastnictví podle § 80 písm. c) občanského soudního řádu. Je-li předmětem řízení o opravě chyby parcela evidovaná ve zjednodušené evidenci, je nezbytné tuto parcelu doplnit do souboru geodetických informací a katastrální mapy, čímž dojde u parcely i ke zrušení zjednodušené evidence. Doplnění je provedeno dle § 90 odst. 1 katastrální vyhlášky na základě neměřického záznamu nebo na základě záznamu podobného měření změn vyhotoveného katastrálním úřadem. Pozemky evidované zjednodušeným způsobem doplňuje katastrální úřad do souboru geodetických informací dle § 90 odst. 2 katastrální vyhlášky na základě využití podkladů dřívějších pozemkových evidencí. Při doplnění stanoví parcelní číslo podle katastru, určí další údaje o parcele a souboru popisných informací a uvědomí o tom vlastníka pozemku. Z důvodu upřesnění převodu parcel ze zjednodušené evidence do katastru nemovitostí byl zhotoven záznam podrobného měření změn ZPMZ č. 394 a geometrický plán č. 394-257/2010, jehož obsah byl v souladu se snímkem dělení parcel č. zak. 34-10-54-7-922-85 ze dne 23.2.1955, jenž byl přílohou převodních listin předložených k zápisu. V Oznámení byli účastníci řízení poučeni, že nepředloží-li katastrálnímu úřadu listinu k odstranění shora uvedeného stavu, bude v katastrálním operátu evidován duplicitní zápis vlastnictví pro všechny uvedené vlastníky podle příslušných právních listin.

[11] Proti Oznámení žalovaného ze dne 2.11.2011 sdělili oba žalobci ve lhůtě 30 dnů (lhůta uvedena v poučení Oznámení) svůj nesouhlas s provedenou opravou chyby v údajích katastru nemovitostí, čímž bylo v souladu s § 8 odst. 5 katastrálního zákona zahájeno katastrálním úřadem správní řízení, v němž bylo očekáváno vydání rozhodnutí podle správního řádu.

[12] Žalovaný informoval krajský soud o dalším postupu ve věci tak, že předložil několik správních rozhodnutí ve věci. Nejprve své rozhodnutí ze dne 24.1.2012, č.j. OR-950/2011-703, kterým vyhověl nesouhlasu žalobců ze dne 12.12.2011 s provedenou opravou chyby v k.ú. Nová Ves u Oslavan. Rozhodnutí však bylo k odvolání dalších duplicitních vlastníků E. N. a A. N. následně zrušeno Zeměměřickým a katastrálním inspektorátem v Brně dne 27.4.2012, sp. zn. ZKI-O-34/158/2012, s tím, že věc byla vrácena žalovanému k novému projednání. Důvodem zrušení prvostupňového rozhodnutí byla nesrozumitelnost odůvodnění, která činila napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Rozhodnutí nesplňovalo náležitosti dle § 68 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.“). Odvolací orgán vytkl žalovanému (prvostupňovému správnímu orgánu), že již z Oznámení nevyplýval důvod, proč postup žalovaného při vedení a správě katastru nebylo možno považovat za mylný a údaje katastru za chybné, resp. z jakého důvodu katastrální úřad opravil údaje katastru, přestože zjištěný stav nepovažoval za chybný. Důvody, vedoucí katastrální úřad dle § 8 katastrálního zákona k rozhodnutí o změně již opravených údajů katastru, nebyly z odůvodnění rozhodnutí seznatelné. Katastrální úřad se zabýval právním rozbořem obsahu a platnosti listin, ačkoliv k tomu nebyl příslušný, a nikoliv posouzením, zda byly v daném případě splněny podmínky § 8 katastrálního zákona pro opravu chybných údajů katastrálního operátu. Ačkoliv katastrální úřad vyhověl nesouhlasu žalobců s provedenou opravou, výroku neodpovídal obsah odůvodnění. Proto odvolací orgán zrušil prvostupňové správní rozhodnutí a vrátil věc katastrálnímu úřadu k novému projednání.

[13] V novém projednání věci se měl katastrální úřad zaměřit na opětovné posouzení podmínek pro opravu chyby dle § 8 odst. 1 a 2 katastrálního zákona a zvážit, zda byly tyto podmínky splněny při opravě údajů, jejichž provedení bylo sděleno žalobcům Oznámením ze dne 2.11.2011. Žalovaný rozhodl ve věci znovu dne 31.7.2012, č.j. OR-950/2011-703, a zamítl nesouhlas žalobců ze dne 12.12.2011 s provedenou opravou chyby v k.ú. Nová Ves u Oslavan. Současně rozhodnutím potvrdil evidenci LV č. 753 s duplicitním zápisem vlastnictví k pozemkům pro oba žalobce a pro E. N. v souboru popisných informací pro k.ú. Nová Ves u Oslavan i po nabytí právní moci rozhodnutí. Podstatou opětovného posouzení podmínek pro opravu chyby dle § 8 odst. 1 a 2 katastrálního zákona bylo, zda provedený zápis v katastru je chybný v důsledku zřejmého omylu při vedení a obnově katastru. Rozhodnutí o opravě chyby je rozhodnutím o odstranění rozporu mezi údaji v katastrálním operátu a listinou založenou ve sbírce listin katastrálního úřadu, podle které byl zápis do katastru nemovitostí proveden. Katastrální úřad proto přezkoumal obsah listin, na jejichž základě byl proveden zápis vlastnictví k nemovitostem evidovaným nyní na LV č. 753 pro k.ú. Nová Ves u Oslavan. Žalobkyně b) se stala vlastníkem id. ½ pozemku p.č. 624 PK na základě rozhodnutí o dědictví D 316/1965 Státního notářství Brno-venkov. Odstupní smlouvou o převodu nemovitostí RI 37/1981 ze dne 31.10.1980 se staly J. a M. P. vlastníky rovněž id. ½ pozemku p.č. 624 PK. Údaj o vlastnictví tohoto pozemku na původním LV č. 7 pro k.ú. Nová Ves u Oslavan před zápisem řízením Z-35479/2011-703 odpovídal zmíněným dvěma listinám. Na základě kupní smlouvy ze dne 4.4.1957 byli v řízení Z-35479/2011-703 jako duplicitní vlastníci na LV č. 753 zapsáni O. S. a H. S., každý k id. ½. Na základě dvou usnesení Okresního soudu Brno-venkov ze dne 26.1.2012, č.j. 21 D 1817/2011 a č.j. 21 D 244/2008 (řízení Z-3169/2012-703, Z-3170/2012-703), došlo k přechodu vlastnického práva ze zůstavitelů O. a H. S. na dědice E. N. Katastrální úřad neposoudil řízení č.j. OR-950/2011-703 jako předběžnou otázku pro záznamová řízení Z-3169/2012-703 a Z-3170/2012-703 a

údaje obsažené v nově předložených listinách zapsal dne 25.6.2012 do katastrálního operátu. Práva, která vznikla rozhodnutím státního orgánu, se zapisují záznamem údajů na základě listin vyhotovených státními orgány, přitom katastrální úřad zjistí, zda je předložená listina bez chyb v psaní nebo počtech a bez jiných zřejmých nesprávností a zda navazuje na dosavadní zápisy v katastru. Současně katastrální úřad zkoumá, zda jsou listiny čitelné, rozhodnutí pravomocná a zda nemovitosti jsou označeny podle katastrálního zákona. V návaznosti na námitku žalobců, podle které neměl být zápis plynoucí z kupní smlouvy z roku 1957 proveden, protože kupní smlouva nebyla podepsána osobou oprávněnou, žalovaný uvedl, že orgánům zeměměřickým a katastrálním nepřísluší posuzovat právní vztahy nebo rozhodovat o vlastnictví, a proto katastrální úřad při novém projednávání věci již neposuzoval platnost právních úkonů obsažených v této listině, neboť § 8 katastrálního zákona mu takové pravomoci nedává. Stav zápisů katastru se provedením záznamů v řízení Z-3169/2012-703 a Z-3170/2012-703 změnil tak podstatným způsobem, že předmět řízení o opravě chyby již s tímto stavem nekorespondoval. Postupem katastrálního úřadu se údaje katastru dostaly do souladu s obsahem listin, které mu byly v průběhu řízení o opravě chyby doručeny a podle nichž byly zápisy provedeny. Pro zrušení stávajícího zápisu údajů k předmětným nemovitostem nebyly splněny podmínky pro opravu chyby dle § 8 katastrálního zákona. Současná situace je v řízení o opravě chyby neřešitelná, nelze v něm řešit otázku vlastnictví k uvedeným nemovitostem, nýbrž pouze zápis právního stavu. V řízení o opravě chyby je posuzován pouze soulad údajů katastrálního operátu a listiny založené ve sbírce listin, podle které byl zápis proveden. Věcněprávní vztahy a skutečný stav je třeba řešit dohodou účastníků nebo občanskoprávním soudním řízením u příslušného soudu, jejichž výsledkem bude listina, podle níž provede katastrální úřad změnu v katastru. Zákonná kompetence zeměměřických a katastrálních úřadů jim neumožňuje rozhodovat o tom, komu náleží vlastnické právo k nemovitostem. Rozhodnutí katastrálních úřadů ve smyslu § 8 katastrálního zákona nezasahují do hmotněprávních oprávnění a povinností účastníků řízení. Tato rozhodnutí mají pouze evidenční účinky a neřeší otázky, kdo je vlastníkem nemovitostí, kde se nachází vlastnické hranice pozemků vlastníků v terénu nebo komu náleží věcná práva k nemovitostem, nýbrž pouze otázky souladu zápisů v katastru nemovitostí s právními listinami nebo otázky podoby evidence nemovitosti v katastrálním operátu. Spory o vlastnictví k nemovitostem nejsou předmětem řízení o opravě chyby v katastrálním operátu. O nich může rozhodnout pouze občanskoprávní soud v nalézacím řízení.

[14] Proti zamítavému rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov, ze dne 31.7.2012, č.j. OR-950/2011-703, podali oba žalobci odvolání, které však bylo zamítnuto Zeměměřickým a katastrálním inspektorátem v Brně dne 7.11.2012, sp. zn. ZKI-O-103/569-2012, jako nepřípustné pro nedoplnění faxem podaného odvolání, a to zákonem stanoveným způsobem v požadované pětidenní lhůtě. Z těchto formálních důvodů se odvolací orgán nezabýval napadeným rozhodnutím žalovaného po věcné stránce.

IV. Posouzení věci krajským soudem

[15] Na základě výše uvedeného Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že **žaloba** dle § 82 a násl. s.ř.s., požadující odstranění duplicitního zápisu vlastnického práva v části A LV č. 753 pro k.ú. Nová Ves u Oslavan a obec Nová Ves, okres Brno-venkov, provedeného žalovaným

dne 25.10.2011 záznamem Z-35479/2011-703, je v projednávané věci **nepřípustná** (§ 85 s.ř.s.).

[16] V posuzované věci žalobci obdrželi od žalovaného Oznámení o opravě chyby v údajích katastru nemovitostí ze dne 2.11.2011, podle něhož byl založen nový list vlastnictví č. 753 (původně jen LV č. 7) pro předmětné k. ú. a proveden zápis duplicitního vlastnictví k nemovitostem uvedeným v žalobě (viz shora) pro žalobce a pro O. S. a H. S. (následně pro jejich právní nástupkyni E. N.). Katastrální úřad v uvedeném Oznámení sdělil, že opravu chybných údajů katastru a záznam vlastnických práv provedl na základě podnětu A. N. podle jím předložených právních listin (kupních smluv, rozhodnutí o vyvlastnění). Předložené listiny svědčily o vlastnickém právu různých vlastníků, proto provedl duplicitní zápis vlastnictví stejné nemovitosti různých vlastníků. Přitom z povahy vlastnického práva plyne, že různé osoby nemohou být výlučnými vlastníky téže věci zároveň. Katastrální úřad upozornil žalobce na to, že duplicitní zápis vlastnictví lze zrušit buď na základě dohody o uznání vlastnického práva mezi oprávněnými subjekty nebo na základě rozhodnutí soudu o určení vlastnického práva. Dokud nebude katastrálnímu úřadu předložena listina osvědčující odstranění duplicitního vlastnictví, bude v katastrálním operátu evidován duplicitní zápis vlastnictví pro všechny uvedené vlastníky. Žalobci byli poučeni o možnosti sdělit svůj nesouhlas katastrálnímu úřadu s provedenou opravou ve lhůtě 30 dnů od doručení Oznámení, na jehož základě bude ve věci zahájeno správní řízení (§ 8 odst. 5 katastrálního zákona) a vydáno rozhodnutí podle správního řádu.

[17] Po podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu ve smyslu § 82 a násl. s.ř.s. u zdejšího soudu, bylo zjištěno, že žalobci využili svého oprávnění dle § 8 odst. 5 katastrálního zákona a podle poučení katastrálního úřadu poskytnutého v Oznámení ze dne 2.11.2011 uplatnili svůj nesouhlas s provedenou opravou. Soud později zjistil, že tak učinili dne 12.12.2011, čímž bylo zahájeno správní řízení ve věci. Žalovaný poté informoval soud, že ve věci vydal správní rozhodnutí dne 24.1.2012, č.j. OR-950/2011-703, kterým vyhověl nesouhlasu žalobců. Rozhodnutí však bylo k odvolání E. N. a A. N. zrušeno rozhodnutím Zeměměřického a katastrálního inspektorátu v Brně dne 27.4.2012, sp. zn. ZKI-O-34/158/2012, pro nepřezkoumatelnost z důvodu nesrozumitelnosti odůvodnění, a věc byla vrácena žalovanému k novému projednání. Odvolací orgán vytkl žalovanému, že rozhodnutí nesplňovalo náležitosti dle § 68 odst. 2 a 3 s.ř., z výroku a odůvodnění rozhodnutí (jakož i předchozího Oznámení) nebylo zřejmé, jakým způsobem katastrální úřad posuzoval podmínky pro opravu chybných údajů katastru (§ 8 katastrálního zákona) a k jakým závěrům dospěl. Výrok o vyhovění nesouhlasu žalobců s opravou neodpovídal odůvodnění rozhodnutí, žalovaný se v něm zabýval platností předložených listin, ačkoliv k tomu nebyl příslušný, přitom v odůvodnění chyběly důvody vedoucí k rozhodnutí o změně již opravených údajů katastru.

[18] Jak soud později zjistil, žalovaný v novém rozhodnutí zamítl nesouhlas žalobců s provedenou opravou dne 31.7.2012, č.j. OR-950/2011-703, a v souboru popisných informací pro k.ú. Nová Ves u Oslavan ponechal evidován LV č. 753 s duplicitním zápisem vlastnictví k předmětným nemovitostem (pro žalobce i pro E. N., právní nástupkyni manželů S.). K námitce žalobců, týkající se neplatnosti kupní smlouvy z roku 1957 z důvodu nepodepsání osobou oprávněnou, žalovaný uvedl, že orgánům zeměměřickým a katastrálním nepřísluší posuzovat právní vztahy, popř. rozhodovat o vlastnictví. V novém projednání věci

tak katastrální úřad již neposuzoval platnost právních úkonů obsažených v této listině, § 8 katastrálního zákona mu takové pravomoci nedává. Postup katastrálního úřadu při posuzování záznamových listin je stanoven § 7 a 8 zákona č. 265/1992 Sb. Práva vzniklá rozhodnutím státního orgánu se zapisují záznamem údajů na základě listin vyhotovených státními orgány. Katastrální úřad pouze zjišťuje, zda předložená listina je bez chyb v psaní a počtech či bez jiných zřejmých nesprávností a zda navazuje na dosavadní zápisy v katastru. Podle § 45 vyhl.č. 26/2007 Sb. katastrální úřad zkoumá, zda jsou listiny čitelné, rozhodnutí pravomocná a zda nemovitosti v nich uvedené jsou označeny podle katastrálního zákona. Stav zápisů v katastru se změnil provedením záznamů v řízení Z-3169/2012-703 a Z-3170/2012-703 tak podstatným způsobem, že předmět řízení o opravě chyby již s tímto stavem nekorespondoval. Katastrální úřad uvedl údaje katastru do souladu s obsahem listin, podle nichž byly záznamy provedeny, a které mu byly doručeny v průběhu řízení o opravě chyby. V řízení o opravě chyby dle § 8 katastrálního zákona nelze řešit vlastnictví konkrétních nemovitostí, orgány zeměměřičské a katastrální v něm posuzují pouze soulad údajů katastrálního operátu s listinou, založenou ve sbírce listin, podle níž byl zápis do katastru proveden. Jde tedy pouze o zápisy právních vztahů v katastru nemovitostí. Věcněprávní vztahy k nemovitostem musí účastníci řešit vzájemnou dohodou nebo u příslušného občanskoprávního soudu. Produktem pak bude listina, podle níž katastrální úřad provede změnu v katastru. Rozhodnutí katastrálních úřadů opřené o § 8 katastrálního zákona nezasahují do sféry hmotněprávních oprávnění a povinností účastníků řízení. Rozhodnutí mají pouze evidenční účinky a neřeší vlastnické vztahy k nemovitostem, nýbrž jen kdo bude v katastru nemovitostí zapsán jako vlastník v souladu s právními listinami a v jaké podobě bude nemovitost evidována. Spory o vlastnictví nemohou být předmětem řízení o opravě chyby v katastrálním operátu.

[19] Proti novému správnímu rozhodnutí žalovaného podali žalobci odvolání, které však bylo zamítnuto Zeměměřickým a katastrálním inspektorátem v Brně dne 7.11.2012, sp. zn. ZKI-O-103/569/2012. Odvolací orgán se napadeným rozhodnutím žalovaného po věcné stránce nezabýval, odvolání žalobců zamítl pouze z formálních důvodů, protože faxové podání odvolání nebylo v zákonem požadované pětidenní lhůtě doplněno originálním písemným podáním.

[20] Na základě výše citovaných správních rozhodnutí (dokumentujících průběh správního řízení), které žalovaný předložil soudu po podání žaloby, dospěl zdejší soud k závěru, že ve věci bylo řádně zahájeno správní řízení ve smyslu § 8 odst. 5 katastrálního zákona, a to sdělením nesouhlasu žalobců s provedenou opravou dne 12.12.2011 katastrálnímu úřadu. Podle citovaného ustanovení platí, že sdělí-li do 30 dnů od doručení oznámení vlastník nebo jiný oprávněný katastrálnímu úřadu, že s provedenou opravou nebo s tím, že se nejedná o chybu, nesouhlasí, vydá katastrální úřad rozhodnutí ve věci. Proti rozhodnutí je možno podat odvolání k zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu, v jehož obvodu je dotčená nemovitost.

[21] Jak zjistil krajský soud z předložených správních rozhodnutí, žalobci doručili žalovanému dne 12.12.2011 svůj nesouhlas s provedenou opravou chyby v katastrálním operátu pro k.ú. Nová Ves u Oslavan, tím bylo ve věci zahájeno správní řízení, v jehož rámci byl katastrální úřad povinen vydat správní rozhodnutí, jenž dále podléhalo přezkumu zeměměřického a katastrálního inspektorátu v odvolacím řízení. K uvedenému v posuzované věci došlo a žalovaný vydal nejprve dne 24.1.2012 rozhodnutí, kterým žalobcům vyhověl,

následně, po zrušení svého rozhodnutí odvolacím orgánem, vydal další rozhodnutí dne 31.7.2012, kterým nesouhlas žalobců zamítl. Vzhledem k tomu, že ve věci došlo k zahájení správního řízení a vydání správního rozhodnutí, má soud za to, že se žalobci v uvedené věci mohli domáhat ochrany nebo nápravy jinými právními prostředky, než žalobou na ochranu před nezákonným zásahem dle § 82 a násl. s.ř.s. Konkrétně opravnými prostředky v rámci zahájeného správního řízení a následně žalobou proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s.ř.s., které by bylo vydáno v rámci zahájeného správního řízení. Soud proto vyhodnotil předmětnou žalobu jako nepřipustnou ve smyslu § 85 s.ř.s., neboť se žalobci mohli domáhat ochrany či nápravy jinými právními prostředky.

[22] Sdělením nesouhlasu žalobců s provedenou opravou se záznamové řízení o opravě chyby v katastrálním operátu překloupilo dle § 8 odst. 5 katastrálního zákona do správního řízení, v němž již nebyly dány předpoklady pro řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu, a soud tak nemohl žalobu tohoto typu věcně projednat. Zásahová žaloba (§ 82 a násl. s.ř.s.) hraje roli (stejně jako nečinnostní žaloba dle § 79 a násl. s.ř.s.) pomocného prostředku ochrany a doplňku tam, kam ochrana podle § 65 a násl. s.ř.s. (žaloba proti rozhodnutí správního orgánu) nedosáhne. Zásahová žaloba chrání proti jakýmkoliv jiným aktům či úkonům veřejné správy směřujícím proti jednotlivci, které jsou způsobilé zasáhnout sféru jeho práv a povinností, a které nejsou pouhými procesními úkony technicky zajišťujícími průběh řízení. Nemusí jít nutně o akty neformální povahy či jen o faktické úkony, nýbrž o jakékoliv jiné konání či opomenutí konat, nelze-li je podřadit pod pojem rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. Zásahem tak může být i nezákonná nečinnost spočívající v neučinění nějakého úkonu jiného než rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. V nyní posuzovaném případě bylo následně (po podání žaloby) provedeno správní řízení proti jehož produktům - rozhodnutím se mohli žalobci bránit jiným typem žaloby, a to žalobou proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 a násl. s.ř.s. Za této situace, pokud žalobci podali žalobu na ochranu před nezákonným zásahem ve smyslu § 82 a násl. s.ř.s., kdy brojili proti provedení opravy údajů - záznamu (zápis duplicitního vlastnictví téže nemovitosti různými vlastníky), je třeba uzavřít, že nebyly splněny podmínky přípustnosti takové žaloby z důvodů uvedených v § 85 s.ř.s., neboť se žalobci mohli domáhat nápravy jinými právními prostředky, což také ve smyslu § 8 odst. 5 katastrálního zákona učinili sdělením nesouhlasu s provedenou opravou, a bylo tak zahájeno správní řízení ukončené správním rozhodnutím. Teprve proti takovému rozhodnutí měli brojit žalobou na ochranu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s.ř.s.

[23] Katastrální úřad v případě zápisu formou záznamu nerozhoduje o vlastnickém právu, nýbrž z úřední povinnosti a bez vlastní rozhodovací pravomoci vyznačuje změnu právních poměrů k nemovitostem nastalou v důsledku rozhodnutí jiného orgánu či úkonu třetí osoby. Tato činnost nemůže být považována za rozhodnutí o věci, která vyplývá ze soukromoprávních vztahů. Katastrální úřad v podstatě nerozhoduje, toliko zaznamenává právní skutečnosti nastalé nezávisle na vůli osob, kterým náleží věcná práva k nemovitostem evidovaným v katastru. Záznam tak představuje pouhý faktický úkon spočívající v provedení nebo neprovedení zápisu do státem vedené evidence nemovitostí, a pro absenci formy správního rozhodnutí u „záznamu“ nepřipadá v úvahu soudní ochrana žalobou proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s.ř.s. Záznamem podle § 7 odst. 1 zákona č. 265/1992 Sb. se zapisuje vznik, změna nebo zánik práva k nemovitostem, které nastaly ze

zákona nebo rozhodnutím jiného orgánu. Ačkoliv je třeba záznam považovat za takový úkon katastrálního úřadu, který může představovat zásah ve smyslu § 82 s.ř.s., je nutné vždy posoudit specifika konkrétní věci a to, zda by se účastníci mohli jinými právními prostředky domáhat ochrany proti záznamu. Soud tak před rozhodováním o tom, zda skutečně došlo k nezákonnému zásahu, musel především zkoumat, zda se žalobci nemohli ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky (§ 85 s.ř.s.). V daném případě bylo zjištěno, že tyto jiné právní prostředky byly žalobcům dány v § 8 odst. 5 katastrálního zákona, o nich byli žalovaným řádně poučeni v Oznámení ze dne 2.11.2011 a žalobci jich též využili, proto nebyly splněny předpoklady pro přípustnost žaloby na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu. Soud proto nebyl oprávněn žalobu meritorně projednat a zabývat se tím, zda zásah tvrzený žalobci byl v rozporu se zákonem či nikoliv, protože pro vedení takového řízení ve správním soudnictví nebyly splněny podmínky. Žalobci uplatnili svůj nesouhlas s provedenou opravou dle § 8 odst. 5 katastrálního zákona, došlo tak k zahájení správního řízení, v němž byl katastrální úřad povinen vydat meritorní správní rozhodnutí ve věci. Proti takovému rozhodnutí bylo možno podat odvolání (žalobci tak učinili) k zeměměřickému a katastrálnímu inspektorátu, v jehož obvodu byla dotčená nemovitost. Produktem takového správního řízení bylo pravomocné rozhodnutí, proti němuž lze (po vyčerpání řádných opravných prostředků) ve správním soudnictví brojit správní žalobou podle § 65 odst. 1 s.ř.s. u příslušného správního soudu.

[24] Žalobci se tedy mohli ochrany domáhat jinými právními prostředky (§ 85 s.ř.s.), a proto bylo vyloučeno přezkoumání v žalobě označeného aktu v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem, jehož se žalobci u zdejšího soudu domáhali. Řízení o ochraně před nezákonným zásahem je postaveno na koncepci ochrany před jednáním správního orgánu, proti kterému se nelze bránit jiným způsobem (blíže viz judikatura Nejvyššího správního soudu, např. rozhodnutí rozšířeného senátu ze dne 16.11.2010, č.j. 7 Aps 3/2008-98, dále rozhodnutí ze dne 26.1.2012, č.j. 4 Aps 4/2011-68, dále rozhodnutí ze dne 22.9.2010, č.j. 3 As 11/2010-259, dále rozsudek ze dne 31.3.2011, č.j. 8 As 4/2011-334, rozsudek ze dne 24.4.2013, č.j. 7 As 131/2012-32, rozsudek ze dne 31.7.2013, č.j. 7 As 90/2012-65), což nebyl souzený případ. Z výše uvedených důvodů proto krajský soud shledal žalobu nepřipustnou (§ 85 s.ř.s.), kterou musel odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. d) s.ř.s.

V. Náhrada nákladů řízení, soudní poplatek

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení má oporu v § 60 odst. 3 věty první s.ř.s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

[26] Výrok o vrácení zaplacených soudních poplatků oběma žalobcům odůvodňuje soud použitím § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož platí, byl-li návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítnut, soud vrátí z účtu zaplacený soudní poplatek.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17. prosince 2013

JUDr. Zuzana Bystřická, v. r.
předsedkyně senátu